

ÎN C H E I E R E

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Maria Ghervas

Elena Covalenco și Sveatoslav Moldovan

examinând cererea de revizuire depusă de Corciun Petru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Corciun Petru împotriva Ministerului Apărării cu privire la obligarea asigurării cu spațiu locativ, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2014, prin care s-a admis recursul declarat de Ministerul Apărării, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2013 și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă

La 14 decembrie 2012 Corciun Petru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Apărării cu privire la obligarea asigurării cu spațiu locativ (f.d. 2-4).

În motivarea acțiunii Corciun Petru a indicat că la 10 septembrie 1997 a încheiat cu Ministerul Apărării contract de îndeplinire a serviciului militar pe termen de 5 ani.

Prin contractul încheiat s-a obligat să îndeplinească conștiincios și cinstit prevederile jurământului militar, Regulamentelor, ordinilor și dispozițiilor comandanților, iar în schimb să beneficieze de drepturile militarilor prin contract conform legislației cu privire la forțele armate în vigoare la data semnării contractului.

La data semnării contractului conform art. 9 pct. 3 alin. (2) Legea cu privire la protecția socială și juridică a militarilor și a membrilor familiei lor nr. 970-XII din 17 martie 1992, unul din drepturile militarilor și membrilor familiilor lor era asigurarea cu spațiu locativ din contul structurii militare.

La 11 ianuarie 2001 a depus raport pe linie de comandă în care a solicitat de a fi asigurat cu spațiu locativ apartament cu o odaie din contul Ministerului Apărării.

Raportul a fost înregistrat la 15 ianuarie 2001 cu numărul 51.

Prin certificatul nr. 72/458 din 29 noiembrie 2012 eliberat de șeful Direcției cazare, construcții și evidență se confirmă că în baza raportului depus a fost inclus în lista generală a militarilor ce necesită asigurare cu spațiu locativ în garnizoana Chișinău și luat la evidență de a fi asigurat cu apartament cu o odaie.

Legislația în vigoare la data semnării contractului cu Ministerul Apărării prevedea că ofițerii urmau a fi asigurați cu spațiu locativ în termen de un an de la data

semnării contractului, sergenții în termen de trei ani, iar persoanele din efectivul de soldați în termen de cinci ani de serviciu militar neîntrerupt.

Pînă în prezent nu a fost asigurat cu spațiu locativ și locuiește la gazdă.

Dreptul militarilor la spațiu locativ a fost prevăzut și de art. 21 Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22 iulie 2005.

Din 11 ianuarie 2001 cînd a fost luat la evidență pentru acordarea spațiului locativ s-a adresat verbal de mai multe ori Ministerului Apărării de a fi asigurat cu spațiu locativ conform raportului depus, însă persoanele responsabile se eschivau de la onorarea obligațiilor contractuale.

La 13 noiembrie 2012 a adresat o petiție Ministerului Apărării prin care a solicitat să fie asigurat cu spațiu locativ.

Prin răspunsul nr. 70/1282 din 10 decembrie 2012 a fost informat că Ministerul Apărării îi recunoaște dreptul la acordarea spațiului locativ, însă la acel moment nu-l poate asigura și că legislația care obliga asigurarea cu spațiu locativ a fost abrogată.

Nu este de acord cu răspunsul primit, deoarece Legea nu are caracter retroactiv, iar în cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a noii legi legea veche v-a continua să guverneze natura și întinderea drepturilor și obligațiilor părților.

Conform art. 267 Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Cere Corciun Petru obligarea Ministerului Apărării să îl asigure cu spațiu locativ apartament cu o odaie în municipiul Chișinău.

Prin hotărîrea judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2013 acțiunea lui Corciun Petru a fost respinsă (f.d. 35-38).

La 26 iulie 2013 Corciun Petru a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2013, iar la 06 noiembrie 2013 apel motivat (f.d.40-41, 48-50).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 06 noiembrie 2013 a admis apelul declarat de Corciun Petru, a casat hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2013 și a emis o nouă hotărîre prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată a lui Corciun Petru și s-a obligat Ministerul Apărării să-l asigure cu spațiu locativ, apartament cu o odaie conform succesiunii rîndului (f.d. 60-65).

La 09 decembrie 2013 Ministerul Apărării a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2013, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărîrii primei instanțe (f.d. 69-71).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2014 s-a admis recursul declarat de Ministerul Apărării, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2013 și s-a menținut hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2013 (f.d. 121-126).

La 18 martie 2016 Corciun Petru a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2014 în temeiul art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă.

Temei de revizuire Corciun Petru a indicat că la examinarea pricinii în prima instanță a solicitat obligarea Ministerului Apărării să prezinte informația cu privire la sursele solicitate în perioada 2005 – 2009 pentru asigurarea militarilor cu spațiu

locativ, alocate și utilizate în acest sens, cui au fost repartizate și de când persoanele asigurate cu apartamente se aflau în rând, informație care avea să elucideze circumstanțe importante pentru judecarea justă a pricinii și respectarea dreptului la un proces echitabil.

Prin hotărîre judecătorească irevocabilă din 21 octombrie 2015 Ministerul Apărării a fost obligat să prezinte informația solicitată și a constatat că în temeiul Hotărîrii Guvernului nr.1428 din 18 decembrie 2007 s-au alocat surse financiare pentru procurarea spațiului locativ la 192 militari și membrii familiilor acestora.

Deși a fost luat la evidență pentru a fi asigurat cu spațiu locativ la 11 ianuarie 2001, Ministerul Apărării a acordat surse financiare militarilor care au fost luați în urma sa la evidență cu încălcarea legislației în vigoare.

Erorile admise de instanța de recurs i-au încălcat dreptul de proprietate garantat de art.1 Protocolul nr.1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul la un proces echitabil prevăzut de art.6 al Convenției.

Ministerul Apărării prin acțiunile sale i-a cauzat prejudiciu moral și în temeiul art.1398, art.1422 și art.1423 Codul civil este obligat să-l repare.

La 25 aprilie 2016 Ministerul Apărării a prezentat referință la cererea de revizuire depusă de Corciun Petru solicitînd declararea acesteia ca inadmisibilă.

La 26 aprilie 2016 Corciun Petru a depus cerere de revizuire suplimentară invocînd că Ministerul Apărării a acordat spațiu locativ unor militari care au fost luați la evidență mai tîrziu decît el, chiar și după abrogarea art.21 din Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22 iulie 2005.

Conform art.452 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Articolul 452 alin. (3) Codul de procedură civilă care prevede comunicarea participanților la proces a locului, datei și orei ședinței de judecată nu a fost modificat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art. 6 alin. (7) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coroborînd prevederile art. 452 alin. (1) Codul de procedură civilă cu art. 444 același Cod, care este modificat printr-o Lege ulterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților la judecarea recursurilor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de Corciun Petru este neîntemeiată și urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Codul de procedură civilă.

Corciun Petru a invocat temei de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2014 prevederile art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Din sensul acestei norme de drept rezultă că circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii nu erau cunoscute revizuentului anterior, dar existau la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, iar revizuentul trebuie să dovedească că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Copia procesului-verbal nr.6 al ședinței comisiei locative a Armatei Naționale din 15 decembrie 2007, copiile cererilor privind prezentarea informației, hotărârii Comisie locative din 15 decembrie 2007, ordinului Ministerului Apărării nr.263 din 26 decembrie 2007 sunt anexate la materialele pricinii și au fost examinate de instanțele de judecată (f.d.28-30, 14, 23).

Scrisoarea nr.701661 din 23 decembrie 2015 și lista militarilor Armatei Naționale cărora Comisia Locativă a decis de a le acorda surse financiare conform Hotărârii Guvernului nr.1428 din 18 decembrie 2007 nu sunt circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost cunoscut și nu au putut fi cunoscute în timpul examinării litigiului.

Corciun Petru nu a prezentat probe că anterior nu a cunoscut și nu a putut să prezinte aceste înscrisuri, că a întreprins tentative pentru a le obține și a le prezenta, însă acestea s-au soldat cu eșec.

Prin urmare, înscrisurile menționate nu întrunesc calitatea circumstanțelor sau înscrisurilor probatoare noi care nu i-au fost cunoscute anterior și nu constituie temei de revizuire.

Revizuirea este o cale extraordinară de atac, de retractare a unei hotărâri judecătorești irevocabile care se declanșează la cererea persoanei interesate, dacă este prezent motivul conținut în lege ca temei, aceasta reprezentând, de fapt, solicitarea desființării hotărârii indicate și pronunțarea altei hotărâri, diferite de prima.

Afirmațiile revizuentului Corciun Petru că erorile admise de instanța de recurs i-au încălcat dreptul de proprietate garantat de art.1 Protocolul nr.1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul la un proces echitabil prevăzut de art.6 al Convenției nu se încadrează în temeiurile de declarare a revizuirii.

O cerere care nu conține nici unul din aceste temeiuri nu poate fi admisă, deoarece este inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărâri irevocabile.

Inadmisibilitatea unei asemenea intervenții de mai multe ori a fost reiterată în jurisprudența CEDO.

Curtea, cu mai multe ocazii, a menționat că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul

securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. România*, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII). Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Așadar, revizuirea este posibilă numai în cazurile în care sunt invocate și probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Or, admiterea nejustificată a cererii de revizuire va încălca principiul securității raporturilor juridice și va duce în mod inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (cauza *Pîrnău și alții vs. Republica Moldova* din 31 ianuarie 2012).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate de Corciun Petru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Corciun Petru împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Corciun Petru împotriva Ministerului Apărării cu privire la obligarea asigurării cu spațiu locativ.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Elena Covalenco

Sveatoslav Moldovan